

PROOEMIUM.

Quod tractare aggredior argumentum ex Vegetabilium Pathologia depromptum leve procul dubio multis nec satis dignum videbitur, Medico profectuum suorum specimen publicum edituro. Quid enim, dicent, ad medendi artem faciat, desudare in plantarum morbis, aut quid Medici intersit scrutari, vel etiam scire, hoc ne an illo vicio defœdetur planta aliqua, aut hoc ne modo an alio illud malum oriatur? At enim quum omnium rerum naturalium magna sit cum Medicina cognatio; quum sanitatem tueri inter præcipua sit Medici officia, adeoque quibus salubriter uti possimus in cibo præ aliis nosse juvet, gratiam me meriturum esse speravi apud Medicos æque ac apud naturæ curiosos, si hoc quidquid est rei pertractandum sumerem. Accessit illud, quod invitavit me ad operam istam in me suscipiendam Præceptor meus summa veneratione ad cineres usque colendus, Vir de re naturali & medica meritissimus JOH. HERMANN, Medicinæ hac in Universitate Professor celeberrimus, cui publice gratissimam meam mentem testari me posse hac occasione gaudeo, suavitque, quum ILLI morbo adfectas spicas ostenderem, & quid rei esset ex eo quærerem, ne oblatam occasionem negligerem; dignissimam rem esse in quam sedulo inquiratur, quippe partim hucusque non satis examinatum, partim multis auctorum dissensibus celebrem.

Ergo ad laborem illum alacriter me accinxi, & pro virium juvenilium modulo accuratis & sæpe repetitis disquisitionibus botanicis nixam morbi descriptionem exhibui, qualis is se in variis plantæ parti-

bus conspiciendum præbet; tum experimenta chemica, physica & diætetica, qualia ante me a nemine facta sunt, institui, ut accuratius quid de morbi natura & noxis ab eo expectandis statuendum sit, si quidem fieri posset, determinare valerem.

Minus cæterum imperfectum hoc specimen foret, si plus temporis quam dimidiam modo ætatis partem impendere in observationes meas mihi licuisset.

Hæc præfatus invidiæ livorisque securus æquorum rerum arbitratorum expecto iudicium, gavifurus maximopere si placuerim, & gratulaturus mihi, adamati Præceptoris consilium me esse sequutum.

§. I.

Analogia sane mira, quæ tam ratione structuræ quam actionum peragendarum vegetabilia inter & animantia est, suspicari jam facit, illa æque ac hæc a morbis non immunia esse. Inter vegetabilem gentem frumenta præcipue variis distinctisque inter se morbis affici vulgo nota res est. Ex illa cohorte morborum quinque præcipue genera, quæ cum nostro analogiam quandam majorem minoremve habent, frumenta inter nos infestant.

1. CLAVUS. (*Ergot. Mutterkorn*). Secali præprimis, longe minus Tritico infestus morbus, unice semini proprius est; ipsa femina in cornicula majora extus fusco-violacea, intus alba excrescunt.
2. UREDO. (*Charbon. Fuligo GINANNI a)? Brand, Rus.*) præcipue Hordeum & Avenam, minus Triticum infestans, partes floris destruit, & in pulverem fusco-viridem vertit.
3. USTILAGO. *Caries. Carbunculus GINANNI? Carie cl. TESSIER b) Brand.* Unice semini infestus morbus & Tritico vix non proprius simul & contagiosus: quo cortex seminis pulvere nigro & fœtido repletus est.

a) *Delle malattie del Grano in Erba, trattato storico-fisico.* in Pesaro 1759. 4to. pag. 23.